
Toelichting RI&E Vragenlijst

Op de volgende pagina's wordt nader ingegaan op de vragenlijst in deel 3. Er worden een aantal belangrijke aspecten van de RI&E uitgewerkt, aangevuld met aanwijzingen waar op te letten bij het opstellen van het uiteindelijke rapport.

NB. De volgorde van de hierna genoemde onderwerpen hoeft niet noodzakelijkerwijs overeen te komen met de vragenlijst. Deze toelichting is meer bedoeld om u attent te maken op de aspecten die een rol kunnen spelen bij een goede inventarisatie van de risico's die veilig en verantwoord werken in de weg kunnen staan.

HULPVERLENING BIJ CALAMITEITEN

Brandblusmiddelen

De Arbo-wet legt vooral de nadruk op bruikbaarheid en beschikbaarheid van en omgang met brandblusmiddelen. Zonder instructie en oefening kunt u niet verwachten dat iemand in een panieksituatie automatisch de vereiste en juiste handelingen verricht. Daarom moet aan oefeningen de nodige aandacht worden besteed.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Voorlichting beschermingsmiddelen

Dragen beschermingsmiddelen

Afhankelijk van het werk of de omgeving moet het lichaam worden beschermd tegen letsel of risico's die het te verrichten werk mee kan brengen. Belangrijk is dat het personeel weet dat beschermingsmiddelen aanwezig zijn,

voor welk soort werkzaamheden en dat ze ook gebruikt moeten worden. Over de juiste toepassing en het gebruik moet instructie worden gegeven. De werkgever

kan niet voetstoots aannemen, dat de werknemer met alle beschermingsmiddelen, of de juiste toepassing daarvan, bekend is. Hoewel de werkgever volgens de wet moet toezien op gebruik van beschermingsmiddelen, ontslaat dit de werknemer niet van zijn eigen verantwoordelijkheid.

In de arbeidsovereenkomst kan een clause worden opgenomen over het gebruik van beschermingsmiddelen.

Bijvoorbeeld: 'De werknemer is verplicht de hem verstrekte of de aan boord aanwezige persoonlijke beschermingsmiddelen te gebruiken. Deze middelen zijn beschreven in de hierbij gevoegde lijst.'

U kunt zelf de bedoelde lijst maken en aanpassen aan de omstandigheden of de werkzaamheden. Betrek uw werknemers erbij, dat scheelt waarschijnlijk later een mogelijke discussie.

Verdrinken

Logisch toch, dat aan boord reddingsboeien en reddingsvesten aanwezig moeten zijn?

Het gebruik van zwem- of reddingsvesten levert echter nog al eens weerstand op. Toch verdient het aanbeveling om voor te schrijven onder welke omstandigheden, en wanneer, een reddingsvest gedragen moet worden. Bespreek dit bij de indiensttreding en bij de uitreiking van het vest en neem het op in de arbeidsovereenkomst.

Verstikking

Zuurstofgebrek kan op verschillende manieren ontstaan. Door draaiende motoren, in langdurig afgesloten of slecht geventileerde ruimten, door cv- of oliekachels, etc. Ook kunnen sommige ladingsoorten zuurstof wegnemen, niet alleen uit het ruim, maar ook uit de aangrenzende ruimten. Een extra risico is aanwezig als mensen langdurig alleen werken zonder direct toezicht. Mocht hen iets gebeuren dan kom je daar soms pas veel later achter, te laat vaak

Alarmering en veiligheidsvoorzieningen

Dit onderdeel behelst een scala aan onderdelen en toepassingen. Misschien ziet u zelfs nog wel kans om de lijst uit te breiden. Het belangrijkste is dat er duidelijke afspraken zijn, die ook nagekomen worden. Het is niet overdreven om een draaiboek te maken, waarin alle belangrijke elementen en kritieke punten vermeld zijn, en dit met de werknemers te bespreken.

Eerste hulp en Deskundigheid

Een schip is tijdens de vaart een op zichzelf staande eenheid, 'selfsupporting' zogezegd. Daarom is het zo mogelijk nog belangrijker aandacht te besteden aan kennis van letselbehandeling en eerste hulp, dan in een bedrijf aan de wal. Naast een goed uitgeruste, bijgehouden en aangevulde verbandkist moet in feite ieder- een beschikken over vaardigheden om er mee om te kunnen gaan. (Want wie helpt de EHBO-er?)

Orde en netheid, Communicatie, Calamiteiten

Veiligheid begint bij overzichtelijkheid en vaste procedures. Daar hoort ook een opgeruimde en overzichtelijke werkomgeving bij. Het personeel moet hier ook goed van doordrongen zijn. Dat wordt nog belangrijker wanneer in ploegen met wisselende samenstelling wordt gewerkt.

Communicatie en overleg is onderdeel van veilig werken en in een lawaaiige omgeving moet daar nog grotere aandacht aan besteed worden om misverstanden - lees risico's - te voorkomen.

In geval van (dreigend) gevaar of ongevallen moeten er regels zijn m.b.t. ontruiming en hulpverlening. Procedures hiervoor moeten besproken worden en vastgelegd in een ontruimings- en noodplan. En regelmatig uit de kast gehaald, zeker wanneer nieuw personeel aan boord komt.

Nooduitgangen / vluchtwegen

Wanneer een schip plotseling verlaten moet worden, kunnen de omstandigheden van het ene op het andere moment dramatisch verslechteren. De verlichting kan uitvallen, het schip komt onder een (steile) hellingshoek te liggen, verblijven staan plotseling vol rook en uitgangen kunnen geblokkeerd raken. Kortom, alertheid op functionele vluchtroutes moet altijd aanwezig zijn, ook tijdens de dagelijkse bedrijfsuitoefening.

**Uitgliden / struikelen /
bknellen Vallen (personen)
Vallen (voorwerpen) Elektriciteit**

**Brandgevaar / explosiegevaar
Verbrandingsgevaar**

Brandwonden behoren tot de categorie van de moeilijkst te genezen letsels en men kan letterlijk voor het leven gebrandmerkt worden. Het voorkomen daarvan heeft daarom een grote prioriteit. Ook elektriciteit of chemische stoffen kunnen brandwonden veroorzaken, reden waarom daar op deskundige wijze mee omgegaan moet worden. Het bewust worden van de risico's, zeker in een relatief vochtige of natte metalen omgeving, is daar het begin van.

Organisatie van de arbeid Ongevallen, calamiteitenregistratie en –documentatie Ongevallen				
05.01 - Prioriteit: laag Is men aan boord op de hoogte van de soort ongevallen dat moet worden gemeld bij de Arbeidsinspectie? Deze zijn ongevallen met dodelijke afloop en ernstig lichamelijk of geestelijk letsel. Ze moeten direct aan de AI doorgebeld worden. Schriftelijke uitleg moet volgen.	o ja o nee			
05.02 - Prioriteit: hoog Is er een procedure voor het melden, registreren en analyseren van ongevallen en ongewenste voorvallen, zowel intern als extern? Voorbeeld registratieformulier ongevallen is opgenomen in bijlage D. Arbowet, art. 9, lid 3.	o ja o nee			
05.03 - Prioriteit: middel Is men op kantoor op de hoogte van de soort ongevallen die gemeld moet worden bij de Arbeidsinspectie? In geval van volgende arbeidsongevallen moet de werkgever hiervan onmiddellijk en schriftelijk melding doen aan een daartoe aangewezen ambtenaar: a) met ernstig lichamelijk dan wel geestelijk letsel b) de dood. Onder ernstig lichamelijk dan wel geestelijk letsel wordt hier verstaan schade aan de gezondheid, die binnen 24 uur na het tijdstip van de gebeurtenis leidt tot opname in een ziekenhuis ter observatie of behandeling, dan wel naar redelijk oordeel blijvend zal zijn. Arbowet, artikel 9, lid 1	o ja o nee			
05.04 - Prioriteit: middel Worden er maatregelen genomen om herhaling van een ongeval te voorkomen en wordt er op naleving van de maatregelen toegezien?	o ja o nee			

Organisatie van de arbeid Ongevallen, calamiteitenregistratie en –documentatie Calamiteiten				
05.05 - Prioriteit: hoog Functioneert het alarmsignaal?	☐ ja ☐ nee			
05.06 - Prioriteit: hoog Is er een - alarmbel? - intercom?	☐ ja ☐ nee ☐ ja ☐ nee			
05.07 - Prioriteit: hoog Is er een noodplan of zijn er afspraken gemaakt over ondersteuning bij reddingswerkzaamheden als: - Brand; - Aanvaring; - Man over boord; - Ontruiming. Een veiligheidsplan vermeldt wat in geval van een calamiteit nodig is om doeltreffend te kunnen optreden, inclusief handelen bij brand, letsel man over boord en schip verlaten, en afspraken met externe hulpverleners zoals havendienst, rivierpolitie, rijkswaterstaat, brandweer, etc.	☐ ja ☐ nee			
Organisatie van de arbeid Ongevallen, calamiteitenregistratie en –documentatie Documentatie				

Organisatie van de arbeid Bedrijfshulpverlening en training personeel				
06.01 - Prioriteit: hoog Beschikt men (op basis van vrijwilligheid) over bedrijfshulpverleners? Bedrijfshulpverleners alarmeren en evacueren opvarenden in noodsituaties, waarschuwen externe hulpverleningsorganisaties, verrichten levensreddende handelingen, en bestrijden een beginnende brand. Er is geen wettelijk voorgeschreven aantal, maar de praktijkregel is 1 bedrijfshulpverlener op 50 medewerkers. Arboret, art. 15	☐ ja ☐ nee			
06.02 - Prioriteit: hoog Zijn er voldoende personen aan boord aanwezig die bekend zijn met brandbestrijding- en ontruimingsprocedures?	☐ ja ☐ nee			
18.01 - Prioriteit: hoog Zijn voor iedere zich regelmatig aan boord bevindende persoon de wettelijk voorgeschreven reddingsmiddelen (reddingsvesten en -boeien) beschikbaar?	☐ ja ☐ nee			
18.02 - Prioriteit: hoog Zijn deze reddingsmiddelen doelmatig en voor een ieder goed bereikbaar?	☐ ja ☐ nee			
18.03 - Prioriteit: laag Zijn er instructies over het gebruik van reddingsvesten aanwezig?	☐ ja ☐ nee			
18.04 - Prioriteit: hoog Is ieder bemanningslid bekend met het (juiste) gebruik van de reddingsvesten en -boeien?	☐ ja ☐ nee			
18.05 - Prioriteit: hoog Worden reddingsvesten en -boeien periodiek gekeurd en zijn betreffende certificaten nog geldig?	☐ ja ☐ nee			

18.06 - Prioriteit: middel Is er een geschikte buitenboordtrap aanwezig?	☐ ja ☐ nee			
18.07 - Prioriteit: middel Is een geschikte bijboot gebruiksklaar aanwezig?	☐ ja ☐ nee			
Arbeidsmiddelen, (persoonlijke) beschermingsmiddelen en reddingsmiddelen Brandblusmiddelen en Brandpreventie				
34.01 - Prioriteit: hoog Is het voorgeschreven aantal en type brandblusmiddelen in orde? Denk aan handblussers met de juiste aanduiding. Het is aan te bevelen om aan boord van schepen een algemeen of veiligheidsplan zichtbaar op te hangen met hierop een overzicht van de aanwezige veiligheidsmiddelen en noodvoorzieningen. Plaats er aan dek één in een rode koker met duidelijk opschrift "Safety Plan"	☐ ja ☐ nee			
34.02 - Prioriteit: hoog Zijn de brandblusmiddelen goed zichtbaar en bereikbaar?	☐ ja ☐ nee			
34.03 - Prioriteit: hoog Is bekend hoe de blusmiddelen moeten worden gebruikt?	☐ ja ☐ nee			
34.04 - Prioriteit: hoog Zijn de werking van de vaste brandblusinstallatie in de machinekamer en de bijbehorende risico's bij de bemanning bekend?	☐ ja ☐ nee			
34.05 - Prioriteit: middel Worden de blusmiddelen elke twee jaar gekeurd?	☐ ja ☐ nee			

34.06 - Prioriteit: middel Zijn er voldoende afsluitbare brandveilige vaten aanwezig voor gebruikte poetslappen en brandgevaarlijk en/of oliehoudend afval?	☐ ja ☐ nee			
34.07 - Prioriteit: hoog Zijn de rookverboden afdoende ingevoerd en op juiste wijze kenbaar gemaakt?	☐ ja ☐ nee			
Arbeidsmiddelen, (persoonlijke) beschermingsmiddelen en reddingsmiddelen Nooduitgangen, vluchtwegen en noodverlichting				
35.01 - Prioriteit: hoog Zijn er voldoende nooduitgangen en vluchtwegen aanwezig?	☐ ja ☐ nee			
35.02 - Prioriteit: hoog Zijn de nooduitgangen en vluchtwegen vrij van obstakels en goed bereikbaar?	☐ ja ☐ nee			
35.03 - Prioriteit: middel Zijn de luiken en deuren van de nooduitgangen altijd naar buiten te openen? Nooduitgangen niet uitvoeren met sleutelslot, maar met draaiknop of panieksluiting aan de binnenkant. Tijdens de vaart. en verblijf van mensen aan boord: niet op slot!	☐ ja ☐ nee			
35.04 - Prioriteit: middel Zijn nooduitgangen en vluchtroutes voldoende duidelijk aangegeven (pictogram), verlicht en bij iedereen bekend? Arbobesluit art. 3. Nooduitgangen worden aangegeven met (verlichte of in het donker oplichtende) groene bordjes waarop een pijl de uitgang aangeeft. Vluchtrichtingen worden als volgt aangegeven:	☐ ja ☐ nee			

				
35.05 - Prioriteit: middel Zijn er voor werkruimten met een verhoogd risico tenminste twee geschikte vluchtwegen beschikbaar?	☐ ja ☐ nee			
35.06 - Prioriteit: hoog Is er een noodverlichtingsstelsel aanwezig en wordt dit regelmatig gekeurd? Arbobesluit art. 3.7 lid 5 en 3.9.	☐ ja ☐ nee			
35.07 - Prioriteit: hoog Is tijdens het laden en lossen van gevaarlijke stoffen een veilige opgang en afgang naar veilig gebied, zowel via het voor- als via het achterschip, gewaarborgd?	☐ ja ☐ nee			
Arbeidsmiddelen, (persoonlijke) beschermingsmiddelen en reddingsmiddelen EHBO				
36.01 - Prioriteit: hoog Zijn er voldoende EHBO-middelen aan boord beschikbaar? Denk aan verbandtrommel juiste type (A of B) met inhoudslijst.	☐ ja ☐ nee			
36.02 - Prioriteit: hoog Is bij iedereen aan boord bekend en voldoende zichtbaar waar de EHBO-trommel zich bevindt? Markering van de plaats van de verbandtrommel: 	☐ ja ☐ nee			
36.03 - Prioriteit: middel Wordt de inhoud van de EHBO-trommel regelmatig gecontroleerd en indien nodig verversd en/of aangevuld?	☐ ja ☐ nee			

36.04 - Prioriteit: laag Hangen er aan boord EHBO-instructiekaarten?	o ja o nee			
36.05 - Prioriteit: middel Zijn er voldoende personen aan boord bekend met levensreddende handelingen en EHBO?	o ja o nee			
Arbeidsmiddelen, (persoonlijke) beschermingsmiddelen en reddingsmiddelen Nood- en oogdouches				
37.01 - Prioriteit: hoog Zijn er voldoende doelmatige (nood)voorzieningen als nood- en oogdouches gebruiksklaar aanwezig? Met een oogdouche kunnen de ogen worden gespoeld. Eventueel kan men een oogspoefles gebruiken, mits regelmatig het water wordt ververs vanwege de houdbaarheidsdatum.	o ja o nee			
37.02 - Prioriteit: middel Zijn de procedures t.a.v. het gebruik van de nood- en oogdouches bij ieder bemanningslid bekend en worden deze regelmatig geoefend?	o ja o nee			

Deelsector specifieke aandachtspunten Specifieke aspecten voor passagiers- hotelboten				
45.02 - Prioriteit: hoog Zijn er voldoende gebruiksklare reddingsmiddelen aan boord aanwezig?	☐ ja ☐ nee			
45.03 - Prioriteit: middel Worden passagiers schriftelijk of mondeling van de werking van de reddingsmiddelen op de hoogte gebracht?	☐ ja ☐ nee			
45.04 - Prioriteit: hoog Zijn de opbergplaatsen van de reddingsmiddelen duidelijk aangegeven en goed bereikbaar?	☐ ja ☐ nee			
45.05 - Prioriteit: laag Is tenminste de helft van de reddingsboeien voorzien van een drijvende lijn van tenminste 30 meter?	☐ ja ☐ nee			
45.06 - Prioriteit: hoog Zijn vluchtwegen en uitgangen duidelijk gemarkeerd?	☐ ja ☐ nee			
45.07 - Prioriteit: hoog Worden de markeringen van vluchtwegen en uitgangen door de noodverlichting verlicht?	☐ ja ☐ nee			
45.08 - Prioriteit: middel Is er een vluchtwegenplan?	☐ ja ☐ nee			
45.09 - Prioriteit: middel Is het vluchtwegenplan op geschikte plaatsen duidelijk zichtbaar opgehangen?	☐ ja ☐ nee			
45.10 - Prioriteit: hoog Zijn er voldoende blustoestellen aan boord?	☐ ja ☐ nee			
45.11 - Prioriteit: hoog Zijn de blustoestellen zodanig geplaatst en over het schip verdeeld dat bij een brandhaard op elke willekeurige plaats steeds een blustoestel onmiddellijk bereikbaar is?	☐ ja ☐ nee			

45.12 - Prioriteit: hoog Beschikt het schip over een omroepinstallatie waarmee alle passagiers kunnen worden bereikt?	☐ ja ☐ nee			
45.13 - Prioriteit: hoog Beschikt het schip over een alarminstallatie (hotelschepen)?	☐ ja ☐ nee			
45.14 - Prioriteit: middel Worden de passagiers voor de afvaart. van de werking van het alarm op de hoogte gesteld?	☐ ja ☐ nee			
45.15 - Prioriteit: hoog Is er een veiligheidsrol aanwezig (verplicht voor hotelschepen)?	☐ ja ☐ nee			
45.16 - Prioriteit: middel Is er bij de veiligheidsrol ook een bijbehorend veiligheidsplan?	☐ ja ☐ nee			
45.17 - Prioriteit: middel Zijn de veiligheidsrol en het veiligheidsplan door de Commissie van Deskundigen gewaarmerkt?	☐ ja ☐ nee			
45.18 - Prioriteit: middel Zijn de bij de veiligheidsrol en het veiligheidsplan behorende instructies in het Duits, Engels, Frans en Nederlands opgesteld?	☐ ja ☐ nee			

<p>45.21 - Prioriteit: hoog Zijn er voor de scheepsleiding en de bemanning periodieke trainingen in het bestrijden van brand, hoe te handelen bij lek raken van het schip, wat te doen bij man over boord en bij een eventuele evacuatie van de passagiers?</p>	<p>o ja o nee</p>			
<p>45.22 - Prioriteit: laag Worden er aan bemanningsleden die veelvuldig met passagiers omgaan cursussen betreffende klantvriendelijkheid en het omgaan met lastige klanten gegeven?</p>	<p>o ja o nee</p>			
<p>45.23 - Prioriteit: middel Worden er EHBO-cursussen aan de bemanning gegeven?</p>	<p>o ja o nee</p>			
<p>45.24 - Prioriteit: middel Voldoet de inrichting van reling en/of verschansing aan de voorschriften voor passagiersschepen?</p>	<p>o ja o nee</p>			
<p>45.25 - Prioriteit: hoog Is het schip voorzien van twee onafhankelijk van elkaar uitgevoerde energiebronnen ter verzorging van de energie aan de elektrische installatie?</p>	<p>o ja o nee</p>			
<p>45.26 - Prioriteit: hoog Is het schip langer dan 25 meter en bestemd voor dagtochten dan wel een hotelschip en in beide gevallen voorzien van een voldoende adequate noodstroomvoorziening?</p>	<p>o ja o nee</p>			